

Statens Planteavlsforsøg

Meddelelse nr. 1691

84. årgang

29. juli 1982

Udgivet af Statens Planteavlsudvalg

Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter, Kirstinebjergvej 6, 5792 Årslev

Sorter af sommerhvidkål

E. Blankholm

Danskavlede hvidkål kan leveres hele året, og heraf dækker sommerhvidkål tidsrummet fra juni til september.

Sommerhvidkål leveres normalt direkte fra marken, men flere af de senere sorter kan tåle at korttidslagres, ligesom mange sorter kan tåle at stå ret længe på marken uden at revne, efter at de er høsttjenlige.

Forsøget er gennemført med 26 sorter i 1979 og i 1980. I 1979 var der 2 forsøgssteder, Lammefjorden og Årslev. I 1980 3 steder, Lammefjorden, Årslev og Malling.

Planterne er tiltrukket centralt ved såning i jordpotter og fordelt til forsøgsstederne ved udplantningstid.

I 1979 blev der sået 21. marts i hus og i 1980 den 25. marts.

Udplantning i 1979 fandt sted den 26.–27. april i Årslev og den 30. april på Lammefjorden. I 1980 blev der udplantet i Årslev den 5. maj, på Lammefjorden den 8. maj, og i Malling den 7. maj.

Der er alle steder anlagt 4 fællesparceller med 60 cm rækkeafstand og 40–50 cm planteafstand.

Tre gentagelser er hvert sted høstet efter salgstjenlighed, sorteret og vejat. Én gentagelse har stået til bedømmelse og til optælling af dato for, når hovederne revner.

Sorternes egenskaber er belyst gennem karakterer, høsttidsbestemmelser, udbytte- og kvalitetsbestemmelse samt analyser.

En særlig analyse af skæretid er foretaget på Årslev, hvor de tjenlige hoveder er skåret hver anden dag.

Af de afprøvede 26 sorter er 14 blevet anerkendt. De sorter, der ikke i forvejen var på sortslisten, er s.e.s.-afprøvede og fundet selvstændige, ensartede og stabile.

Beskrivelse af de anerkendte sorter

Tidlig Ditmarsker, 'Special', Hunderup S 81.

Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en særdeles ensartet og særdeles tidligt udviklet kål med middel til svag bladfylde. Hovederne er runde til fladrunde, lyst grønne med middel lukning og middel til ret god indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er kort, 47–55 dage fra udplantning. Skæreperioden er kort, og hovederne revner hurtigt, hvis de ikke skæres rettidigt.

Udbyttet i t er ret lille. Stykvægten er omkring 900 g. Procent I sortering er meget høj.

Er anerkendt til tidlig brug.

Tidlig Ditmarsker, 'Ega', Enkona S 81.

Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en særdeles ensartet og særdeles tidligt udviklet kål med svag bladfylde. Hovederne er nærmest højrunde, lyst grønne med middel til god lukning og middel til god indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er kort, 45–55 dage fra udplantning. Skæreperioden er kort og hovederne revner hurtigt, hvis de ikke skæres rettidigt.

Udbyttet i t er ret lille. Stykvægten er omkring 900 g. Procent I. sortering er meget høj.

Er anerkendt til tidlig brug.

'Darkri', *Enkona S 81*.

Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en meget ensartet, middeltidligt udviklet kål med middel bladfyldte. Hovederne er runde til fladrunde, middelgrønne, med god lukning og god indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er ret lang, 75–87 dage fra udplantning. Skæreperioden er lang, og den tåler at stå ret længe, før hovederne begynder at revne.

Udbyttet i t er stort. Stykvægten er omkring 2000 g. Procent I. sortering er særdeles høj.

Er anerkendt både til tidlig og til middeltidlig brug.

Tidlig Ditmarsker, 'Dima', Tagenshus S 81.

Ejer: A. Hansens Amagerfrø A/S, Tåstrup.

Er en særdeles ensartet, meget tidligt udviklet kål med middel til ret svag bladfyldte. Hovederne er fladrunde til runde, ret lyst grønne, med middel til god lukning og middel indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er kort, 47–60 dage fra udplantning. Skæreperioden er ret kort og hovederne revner hurtigt, hvis de ikke skæres rettidigt.

Udbyttet i t er ret lille. Stykvægten er omkring 1000 g. Procent I. sortering er særdeles høj.

Er anerkendt til tidlig brug.

'Hyjula', *S 81*.

Ejer: Bejo Zaden B.V. Noord Scharwoude, Holland.

Dansk repræsentant: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en særdeles ensartet, middeltidligt til ret sent udviklet kål med meget kraftig bladfyldte. Hovederne er runde, lyst grønne, med middel til god lukning og middel til ret god indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er ret lang, 76–87 dage fra udplantning. Skæreperioden er lang, og hovederne tåler at stå længe uden at revne.

Udbyttet i t er stort. Stykvægten er omkring 2000 g. Procent I. sortering er høj.

Er anerkendt både til tidlig og middeltidlig brug.

'Widi', *Hunderup S 81*.

Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en meget ensartet, middeltidligt til ret sent udviklet kål med meget svag bladfyldte. Hovederne er runde til fladrunde, middelgrønne, med god lukning og særdeles fin indvendig kvalitet.

Udviklingsperioden er ret lang, 63–80 dage fra udplantning. Skæreperioden er ret lang, og hovederne tåler at stå ret længe uden at revne.

Udbyttet i t er middel til ret lille. Stykvægten er omkring 1100 g. Procent I. sortering er særdeles høj.

Er anerkendt både til tidlig og middeltidlig brug.

'Tucana', *S 81*.

Ejer: Royal Sluis, Enkhuizen, Holland.

Dansk repræsentant: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en særdeles ensartet, meget tidligt udviklet kål med middel til ret svag bladfyldte. Hovederne er runde til fladrunde, ret lyst grønne, med særdeles fin lukning og middel til ret god indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er ret kort, 51–60 dage fra udplantning. Skæreperioden er ret lang, og hovederne tåler at stå ret længe uden at revne.

Udbyttet i t er middelstort. Stykvægten er omkring 1500 g. Procent I. sortering er særdeles høj.

Er anerkendt både til tidlig og middeltidlig brug.

Tidlig Ditmarsker, 'Godin', Enkona S 81.

Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en særdeles ensartet, meget tidligt udviklet kål med middel til svag bladfyldte. Hovederne er runde, ret lyst grønne, med god lukning og middel til god indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er ret kort, 51–60 dage fra udplantning. Skæreperioden er ret lang, men hovederne revner hurtigt, hvis de ikke skæres rettidigt.

Udbyttet i t er ret lille. Stykvægten er omkring 1000 g. Procent I. sortering er særdeles høj. Er anerkendt til tidlig brug.

Københavns Torve, 'Biro', Enkona S 81.

Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en ensartet, middeltidligt til ret sent udviklet kål med ret kraftig bladfylde. Hovederne er runde til fladrunde, middelgrønne, med middel til god lukning og middel til ret god indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er ret lang til lang, 76–108 dage fra udplantning. Skæreperioden er ret kort, men hovederne tåler at stå ret længe uden at revne.

Udbyttet i t er meget stort. Stykvægten er omkring 2300 g. Procent I. sortering er særdeles høj. Er anerkendt til middeltidlig brug.

'Pedrillo', S 81.

Ejer: Bejo Zaden B.V., Noord Scharwoude, Holland.

Dansk repræsentant: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en ensartet, ret sent udviklet kål med kraftig bladfylde. Hovederne er nærmest runde med variationer til begge sider, de er mørkt grønne med god lukning. Den indvendige kvalitet er under middel.

Udviklingstiden er ret lang til lang, 83–108 dage fra udplantning. Skæreperioden er kort til middel, men hovederne tåler at stå længe uden at revne.

Udbyttet i t er stort. Stykvægten er omkring 1600 g. Procent I. sortering er særdeles høj.

Er anerkendt til middeltidlig brug.

'Minicole', S 81.

Ejer: Bejo Zaden B.V. Noord Scharwoude, Holland.

Dansk repræsentant: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en meget ensartet, sent udviklet kål med kraftig bladfylde. Hovederne er højrunde, med variationer til runde og ovale, de er ret mørkt til mørkt grønne, med særdeles fin lukning og middel til ret god indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er lang, 86–118 dage fra udplantning. Skæreperioden er ret kort, men hovederne tåler at stå meget længe uden at revne.

Udbyttet i t er stort. Stykvægten er omkring 1800 g. Procent I. sortering er særdeles høj.

Er anerkendt til middeltidlig brug.

'Histanda', S 81.

Ejer: Bejo Zaden B.V., Noord Scharwoude, Holland.

Dansk repræsentant: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en særdeles ensartet, ret sent udviklet kål med kraftig bladfylde. Hovederne er runde til højrunde, middelgrønne, med god lukning, middel indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er ret lang til lang, 76–95 dage fra udplantning. Skæreperioden er middel, og hovederne tåler at stå i nogen tid, før de revner.

Udbyttet i t er stort. Stykvægten er omkring 2000 g. Procent I. sortering er særdeles høj.

Er anerkendt til middeltidlig brug.

'Taurus', S 81.

Ejer: Royal Sluis, Enkhuizen, Holland.

Dansk repræsentant: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en ensartet, sent udviklet kål med særdeles stor bladfylde. Hovederne er fladrunde til runde, ret lyst grønne, med god lukning og middel til god indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er lang, 92–115 dage fra udplantning. Skæreperioden er ret kort, men hovederne tåler at stå i nogen tid uden at revne.

Udbyttet i t er særdeles stort. Stykvægten er omkring 2700 g. Procent I. sortering er høj.

Er anerkendt til middeltidlig og sen brug.

'Erdeno', S 81.

Ejer: Sluis & Groot, Enkhuizen, Holland.

Dansk repræsentant: A. Hansens Amagerfrø A/S, Tåstrup.

Er en særdeles ensartet, særdeles sent udviklet kål med særdeles stor bladfylde. Hovederne er ovale til højrunde, middelgrønne, med god lukning og middel til god indvendig kvalitet.

Udviklingstiden er meget lang, 99–143 dage fra udplantning. Skæreperioden er middel, og hovederne kan tåle at stå meget længe uden at revne.

Udbyttet i t er særdeles stort. Stykvægten er omkring 2400 g. Procent I. sortering er særdeles høj.

Er anerkendt til middeltidlig og sen brug.

Sortsforøg med sommerhvidkål 1979 og 1980. (Uddrag af talmaterialet for de anerkendte sorter).

* Disse sorter er også anerkendte uden tidlighedstal.

Karakter:	Anerkendte med tidlighedstal										Anerkendte uden tidlighedstal					Gns. af alle afprøvede sorter
	'Special'	'Ega'	'Darkeri**'	'Dima'	'Hyju-la**'	'Widi**'	'Tucana**'	'Godin'	'Biro'	'Pedrillo'	'Minicole'	'Hista-tanda'	'Taurus'	'Erdeno'		
Ensartethed i type - 9 = bedst	7,8	7,4	7,1	7,5	8,5	7,1	8,2	7,4	6,5	6,3	7,2	7,6	6,6	7,9	7,0	
Vækstkraft (bladfyldte) - 9 = kraftigst	4,7	4,0	5,8	5,3	7,9	3,0	5,4	4,8	6,8	7,3	7,4	7,5	8,4	8,8	6,5	
Hovedfasthed - 9 = fastest	6,8	6,3	7,3	6,0	5,4	8,3	7,3	7,1	6,4	8,0	7,9	6,7	5,6	8,3	6,8	
Lukning - 9 = bedst	5,1	6,0	6,8	6,0	5,9	6,6	7,3	6,8	6,0	6,6	7,2	6,7	6,3	6,3	6,0	
Glatthed efter afpuksning - 9 = bedst	4,3	5,5	5,3	5,0	6,0	7,8	5,5	5,9	7,0	8,2	7,6	6,9	3,8	7,0	5,9	
Hovedfarve - 9 = mørkest grøn	4,5	4,3	6,4	5,0	4,5	6,5	5,0	4,9	6,0	8,0	7,6	6,3	5,3	6,3	5,8	
Indvendig kvalitet - 9 = bedst	5,8	6,3	6,7	4,8	6,0	7,9	5,8	6,4	5,6	4,0	5,7	5,1	6,4	6,6	5,2	
Tidlighed - 9 = tidligst	8,3	9,0	4,7	7,5	4,6	5,0	7,7	7,1	3,9	3,4	2,5	3,8	3,0	1,3	4,9	
Værdi som handelsvare - 9 = bedst	6,8	6,3	6,8	7,5	6,3	6,3	7,8	6,7	6,6	6,4	6,4	7,4	5,8	7,0	6,2	
<i>Skæredata 1979</i>																
Skæring påbegyndt	21/6	21/6	23/7	26/6	23/7	16/7	26/6	26/6	13/8	13/8	23/8	31/7	20/8	19/9	-	
Ca. 50% skåret	25/6	26/6	31/7	3/7	13/8	26/7	12/7	10/7	20/8	20/8	27/8	9/8	27/8	(19/9)	-	
Ca. 90% skåret	5/7	5/7	13/8	16/7	23/8	7/8	19/7	16/7	30/8	27/8	3/9	20/8	3/9	(19/9)	-	
<i>Dato for revnede 1979</i>																
Ca. 10% revnede	6/7	27/6	29/8	3/7	ikke beg.	20/8	30/7	18/7	ikke beg.	ikke beg.	ikke beg.	16%	3%	ikke beg.	-	
Ca. 50% revnede	14/7	16/7	11/9	17/7	11/9	11/9	11/8	14/8	11/9	11/9	11/9	11/9	11/9	11/9	-	
Antal dage fra udpl. til beg. skæring	55	55	87	60	87	80	60	60	108	108	118	95	115	143	-	
<i>Skæredata 1980</i>																
Skæring påbegyndt	22/6	20/6	17/7	22/6	21/7	8/7	26/6	26/6	21/7	28/7	31/7	21/7	7/8	14/8	-	
Ca. 50% skåret	26/6	22/6	23/7	30/6	28/7	14/7	3/7	3/7	28/7	5/8	10/8	28/7	10/8	25/8	-	
Ca. 90% skåret	3/7	3/7	5/8	8/7	7/8	21/7	10/7	10/7	5/8	12/8	14/8	7/8	21/8	3/9	-	
<i>Dato for revnede 1980</i>																
Ca. 10% revnede	3/7	1/7	5/8	4/7	25/8	25/7	6/7	17/7	13/8	12/9	16%	20/8	3/9	ikke beg.	-	
Ca. 50% revnede	15/7	6/7	19/8	17/7	12/9	13/8	17/7	26/7	15/9	17/9	17/9	12/9	15/9	17/9	-	
Antal dage fra pl. til beg. skæring	47	45	72	47	65	63	51	51	76	83	86	76	92	99	-	
<i>Høstperioder % 1979-1980</i>																
Bedste høstdato	26/6	26/6	19/7	30/6	25/7	23/7	7/7	5/7	31/7	8/8	14/8	24/7	16/8	3/9	-	
% høstede hoveder	44	61	43	32	32	38	39	38	33	42	45	44	52	58	-	
2 bedste høstdage inden for 3-4 dage	71	81	65	52	52	59	65	64	51	63	78	62	72	79	-	
% høstede hoveder	91	94	81	71	70	79	86	83	69	82	87	79	87	87	-	
3 bedste høstdage inden for 7-8 dage															-	
% høstede hoveder															-	
<i>Udbytte, gns. af 5 forsøg</i>																
I. sort. i 1000 stk. pr. ha	35	35	37	37	32	37	39	35	35	39	36	35	31	40	34	
II. sort. i t pr. ha	31	31	70	38	66	41	55	36	76	60	63	70	82	95	57	
<i>Procent af antal, gns. 5 forsøg</i>																
I. sortering	85	84	89	89	80	91	94	88	87	95	90	86	75	97	84	
II. sortering	13	14	5	10	5	6	5	5	6	1	5	3	6	2	7	
Frasorterede og syge	2	2	6	1	15	3	1	7	7	4	5	11	19	1	9	
<i>Vægt i g/stk. gns. 5 forsøg</i>																
I. sortering	883	906	1898	1039	1985	1132	1423	1004	2239	1568	1804	1986	2723	2411	1721	
II. sortering	882	766	1973	977	2019	1124	1559	974	3016	1718	1592	2561	2290	1837	1633	
<i>Typesortering af hoveder, %</i>																
Fladrunde	43	0	44	70	16	41	39	19	30	38	2	18	67	1	-	
Kuglerunde	54	28	51	30	65	54	53	81	52	36	20	45	32	15	-	
Højrunde	3	41	5	0	12	4	7	0	17	18	51	35	1	32	-	
Ovale	0	31	0	0	7	1	1	0	1	8	27	2	0	52	-	
<i>Hovedhøjde i mm</i>																
Hovedhøjde i mm	138	164	186	153	208	148	168	148	197	165	184	193	193	209	176	
Hovedbredde i mm	143	139	204	153	207	155	172	144	207	169	172	196	222	184	183	
Indvendig stokhøjde i mm	67	66	85	74	91	50	91	63	89	98	102	94	77	116	89	
<i>Procent m. indvendig tipburn</i>																
Procent m. indvendig tipburn	0	0	13	0	0	0	0	13	0	0	0	13	0	6	3	
Kogetid i min.	5	6	8,5	5,5	8	8	6	6	7	5,5	12,5	7,5	11	14	-	

Eftertryk af tekstens fulde ordlyd tilladt med kildeangivelse. Ved uddrag skal skriftlig tilladelse indhentes.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvorsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsvorsøg, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1982 80,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition. ISSN 0105-6514 Trykt i 5.000 eksemplarer.